Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
DEANA SPIELMANNA
přednesené dne 18. prosince 2025 [1]

Věc C-580/24 [Caškov] [i]

Trestní řízení
proti
LY,
za účasti
Sofijska gradska prokuratura

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Sofijski gradski sad (Městský soud v Sofii, Bulharsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Listina základních práv Evropské unie – Článek 6 – Právo na svobodu a bezpečnost – Justiční spolupráce v trestních věcech – Evropský zatýkací rozkaz – Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Článek 12 a čl. 23 odst. 5 – Držení vyžádané osoby ve vazbě – Článek 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod – Judikatura Evropského soudu pro lidská práva“

Úvod

1. V projednávané věci podal Městský soud v Sofii (Sofijski gradski sad, Bulharsko) Soudnímu dvoru žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy [2], ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 [3] (dále jen „rámcové rozhodnutí 2002/584“). Předkládající soud se zejména dotazuje, zda je v souladu s článkem 12 a čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584 vnitrostátní právní úprava, která automaticky a obecně ukládá vykonávajícímu justičnímu orgánu povinnost nařídit zadržení vyžádané osoby ve vazbě ve věžeňském zařízení od okamžiku rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu až do jejího skutečného předání vydávajícímu členskému státu, aniž se přihlíží k individuálním okolnostem.

2. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla podána v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného příslušným justičním orgánem Rakouské republiky za účelem trestního stíhání bulharského státního příslušníka s bydlištěm v Bulharsku za loupež. Konkrétně je podstatou otázky předkládajícího soudu, zda je při vydání rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího

[1] – Původní jazyk: francouzština.

[i] Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádné ze zúčastněných stran.

[2] – Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34.

[3] – Úř. věst. 2009, L 81, s. 24.

rozkazu povinen uplatnit svou vnitrostátní právní úpravu a současně nařídit zadržení vyžádané osoby, nebo zda tomu brání unijní právo s ohledem na povinnosti vyplývající z článku 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 o držení ve vazbě nebo propuštění z vazby za podmínek opatření nezbytných k tomu, aby tato osoba nemohla utéci a z čl. 23 odst. 5 uvedeného rámcového rozhodnutí o propuštění po uplynutí lhůty pro předání.

3. Projednávaná věc tak poskytuje Soudnímu dvoru příležitost upřesnit dosah pravomocí vykonávajícího justičního orgánu v oblasti zbavení svobody během fáze předání a zabývat se otázkou, zda je nutné provést individuální posouzení konkrétního případu.

Právní rámec

Unijní právo

4. Body 5 a 6 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 uvádějí:

„(5) Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

(6) Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na ‚úhelný kámen' justiční spolupráce."

5. Článek 1 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Definice evropského zatýkacího rozkazu a povinnost jej vykonat", zní takto:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii."

6. Podle článku 12 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaného „Držení vyžádané osoby ve vazbě", platí:

„Při zatčení osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu rozhodne v souladu s právem vykonávajícího členského státu vykonávající justiční orgán o tom, zda by měla být vyžádaná osoba ponechána ve vazbě. Tuto osobu lze kdykoli předběžně propustit z vazby v souladu

s vnitrostátním právem vykonávajícího členského státu za podmínky, že příslušný orgán daného členského státu učiní veškerá opatření nezbytná k tomu, aby tato osoba nemohla utéci.“

7. Článek 17 rámcového rozhodnutí 2002/584, nadepsaný „Lhůty a postupy pro rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu“, stanoví následující:

„1. Evropský zatýkací rozkaz se projednává a vykonává jako neodkladná záležitost.

2. Souhlasí-li vyžádaná osoba se svým předáním, mělo by být pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu přijato do deseti dnů od vyjádření tohoto souhlasu.

3. V ostatních případech by mělo být pravomocné rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu přijato do 60 dnů od zatčení vyžádané osoby.

4. Nelze-li v konkrétních případech vykonat evropský zatýkací rozkaz ve lhůtách stanovených v odstavci 2 nebo 3, uvědomí o tom vykonávající justiční orgán neprodleně vystavující justiční orgán s uvedením důvodů prodlení. V tomto případě lze lhůty prodloužit o dalších 30 dnů.

[…]“

8. Článek 23 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Lhůta pro předání osoby“, zní takto:

„1. Vyžádaná osoba je předána co nejdříve v den, který dohodnou dotyčné orgány.

2. Je předána nejpozději do deseti dnů po přijetí pravomocného rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

3. Brání-li předání vyžádané osoby ve lhůtě stanovené v odstavci 2 okolnosti, které jsou mimo kontrolu členských států, vykonávající a vystavující justiční orgán se neprodleně vzájemně kontaktují a dohodnou nové datum předání. V tomto případě se předání uskuteční do deseti dnů od dohodnutí tohoto nového data.

4. Předání lze výjimečně dočasně odložit ze závažných humanitárních důvodů, například existují-li závažné důvody domnívat se, že by to zřejmě ohrozilo život nebo zdraví vyžádané osoby. Výkon evropského zatýkacího rozkazu se uskuteční, jakmile tyto důvody pominou. Vykonávající justiční orgán neprodleně informuje vystavující justiční orgán a dohodne s ním nové datum předání. V tomto případě se předání uskuteční ve lhůtě do deseti dnů od nového data.

5. Nachází-li se osoba po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 2 až 4 ještě ve vazbě, bude propuštěna.“

9. Článek 24 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Odložené nebo podmíněné předání“, v odstavci 1 stanoví:

„Vykonávající justiční orgán může poté, co rozhodne o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, odložit předání vyžádané osoby, aby mohla být stíhána ve vykonávajícím členském státě, nebo byla-li již odsouzena, aby mohla na jeho území vykonat trest, který jí byl uložen za jiný trestný čin, než je uveden v evropském zatýkacím rozkaze.“

10. Článek 26 téhož rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Započtení doby vazby nebo trestu odnětí svobody ve vykonávajícím členském státě“, v odstavci 1 stanoví:

„Vystavující členský stát započítá dobu vazby nebo trestu odnětí svobody v souvislosti s výkonem evropského zatýkacího rozkazu do celkové doby odnětí svobody, která má být vykonána ve vystavujícím členském státě v důsledku uložení trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody.“

Bulharské právo

ZEEZA

11. Zákon o vydávání a evropském zatýkacím rozkazu (zakon za ekstradiciata i evropejskata zapoved za arest) (dále jen „ZEEZA“) [4] provádí rámcové rozhodnutí 2002/584. ZEEZA stanoví v čl. 42 odst. 1 a 2, že při skutečném doručení evropského zatýkacího rozkazu, pokud je formálně správný, musí být povinně nařízeno zadržení vyžádané osoby na dobu 72 hodin.

12. V souladu s čl. 43 odst. 1 a 2 ZEEZA soud rozhodne ihned na začátku řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, zda musí vyžádaná osoba zůstat ve vazbě. Není nezbytné, aby se vyžádaná osoba nacházela ve vazbě během tohoto řízení.

13. Podle čl. 43 odst. 7 ZEEZA může vyžádaná osoba, pokud byla vzata do vazby, navrhnout propuštění po dobu, po kterou dosud probíhá řízení o uznání evropského zatýkacího rozkazu. Této žádosti musí být vyhověno, ukáže-li se, že vazba není nezbytně nutná.

14. Článek 44 odst. 7 druhá věta ZEEZA zní takto:

„Ve všech případech, kdy soud připustí výkon evropského zatýkacího rozkazu, nařídí vyšetřovací vazbu vyžádané osoby až do skutečného předání vystavujícímu členskému státu jako zajišťovací opatření.“

15. V souladu s čl. 54 odst. 1 ZEEZA musí k předání dojít ve lhůtě deseti dní od nabytí právní moci rozhodnutí o předání. Podle čl. 54 odst. 2 ZEEZA je možné tuto lhůtu prodloužit, existuje-li objektivní překážka předání. Vyžádaná osoba smí být z vazby propouštěna pouze tehdy, když k předání nemůže dojít.

ZINZS

16. Článek 260 zákona o výkonu trestu a vyšetřovací vazbě (zakon za izpalnenie na nakazaniata i zadaržaneto pod straža) (dále jen „ZINZS“) [5]:

„1. Do vězeňských zařízení se umísťují rovněž osoby, které jsou zadrženy za účelem předání na žádost cizího státu […]

2. Až do výkonu rozhodnutí o předání cizímu státu […] mají osoby podle odstavce 1 práva jako obviněné, resp. obžalované osoby podle tohoto zákona.“

[4] – DV č. 46 ze dne 3. června 2005 ve znění naposledy zveřejněném v DV č. 18 ze dne 1. března 2024.

[5] – DV č. 25 ze dne 3. dubna 2009 ve znění zveřejněném v DV č. 84 ze dne 6. října 2023.

Spor v původním řízení, předběžná otázka a řízení před Soudním dvorem

17. Státní zastupitelství v Eisenstadtu (Rakousko) se obrátilo na Městský soud v Sofii (Sofijski gradski sad), který je předkládajícím soudem, s evropským zatýkacím rozkazem vydaným dne 4. července 2024, v němž žádalo o předání LY (dále jen „vyžádaná osoba“), bulharského občana s trvalým pobytem v Bulharsku, pro účely trestního stíhání ve věci krádeže 61 sad kompletních kol v hodnotě 150 990 eur spáchané vloupáním.

18. V řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydal vykonávající justiční orgán dne 26. července 2024 zatýkací rozkaz na vyžádanou osobu na území Bulharské republiky. Tato osoba byla zatčena dne 4. srpna 2024. Dne 7. srpna 2024 předkládající soud rozhodl, že nebezpečí útěku nehrozí a stanovil kauci ve výši 1 000 bulharských leva (BGN) (cca 511 eur) jako předběžné zajišťovací opatření. Vyžádaná osoba byla propuštěna na svobodu.

19. Na jednáních konaných dne 9. srpna a 30. srpna 2024 se vyžádaná osoba dostavila společně se svým právním zástupcem. Prostřednictvím svého právního zástupce uvedla, že by souhlasila s okamžitým předáním rakouským justičním orgánům, přičemž upřesnila, že důvodem, proč neudělila souhlas, je riziko, že do předání musí být držena ve vazbě, která může trvat značně dlouho. Navrhla proto, aby jí bylo umožněno odcestovat do Rakouska samostatně a vydat se rakouským justičním orgánům s pomocí rakouského právního zástupce, který tam již byl z její strany zmocněn.

20. Předkládající soud upozorňuje na skutečnost, že návrh vyžádané osoby je v rozporu se samotnou povahou mechanismu justiční spolupráce zakotveného v rámcovém rozhodnutí 2002/584, podle něhož soud rozhodne o předání vyžádané osoby a následně příslušné orgány vykonávajícího členského státu předají vyžádanou osobu příslušným orgánům vystavujícího členského státu.

21. Předkládající soud nicméně souhlasí s analýzou obhajoby vyžádané osoby, podle níž pro předání v zásadě není nezbytné, aby vyžádaná osoba byla po přijetí rozhodnutí o předání držena ve vazbě. Tato vazba, která může trvat několik dní, týden, nebo dokonce déle a je vykonávána ve věžeňském zařízení, představuje nepřiměřený zásah do individuální svobody, který je nepřiměřený s ohledem na sledovaný cíl.

22. Bulharské právo ukládá předkládajícímu soudu povinnost vzít vyžádanou osobu do vazby v okamžiku, kdy vydává rozhodnutí o uznání a výkonu evropského zatýkacího rozkazu, a to ve věžeňském zařízení. Předkládající soud má pochybnosti o tom, zda jsou tyto podmínky výkonu v souladu s rámcovým rozhodnutím 2002/584.

23. V prvé řadě, pokud jde o povinnou vazbu, podle předkládajícího soudu evropský zatýkací rozkaz z podstaty nutně předpokládá, že vyžádaná osoba bude zatčena, přičemž zatčení je odlišné od předání. Je proto nevyhnutelné, aby byla vyžádaná osoba zatčena přinejmenším v okamžiku předání. Žádné ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 však nevyžaduje, aby k tomuto zatčení došlo nutně v procesní fázi před fyzickým předáním vyžádané osoby.

24. Zaprvé článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 stanoví obecné pravidlo, podle kterého je možné zadržení nebo propuštění, přičemž volba vhodného zajišťovacího opatření závisí na konkrétních okolnostech daného případu. Zadržení je tedy možné, ale nikoli povinné.

25. Zadruhé výraz „[t]uto osobu lze kdykoli předběžně propustit z vazby v souladu s vnitrostátním právem vykonávajícího členského státu“ znamená, že vnitrostátní prováděcí zákon musí stanovit možnost propuštění „kdykoli“.

26. Zatřetí čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584, který se týká období po vydání pravomocného rozhodnutí o předání až do samotného předání, stanoví „nachází-li se osoba ještě ve vazbě“, což znamená, že je možné, že vyžádaná osoba nemusí být během tohoto období ve vazbě.

27. Z těchto důvodů a s ohledem na relevantní judikaturu Soudního dvora má předkládající soud za to, že čl. 44 odst. 7 druhá věta ZEEZA je v rozporu s článkem 12 a čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584, jelikož tato posledně uvedená ustanovení brání povinné vazbě vyžádané osoby v období po vydání soudního rozhodnutí o jejím vydání až do samotného fyzického vydání, pokud od počátku neexistuje riziko, že vyžádaná osoba uteče nebo že její vydání bude znemožněno. V takovém případě je tato vazba objektivně nezbytná pouze v okamžiku předání.

28. V druhé řadě, pokud jde o zadržení ve vazbě ve věžeňském zařízení, podle bulharského práva by byla vyžádaná osoba, pokud by předkládající soud nařídil její držení ve vazbě, umístěna do věžeňského zařízení až do jejího skutečného předání. V důsledku toho by tam strávila několik dní, týden nebo déle a podléhala by stejnému režimu jako osoby, které jsou zadrženy ve vazbě podle čl. 5 odst. 1 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod[6]. Vyvstává otázka, zda je umístění do věžeňského zařízení v souladu s povahou držení ve vazbě povoleného článkem 12 a čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584.

29. Navzdory výše uvedeným úvahám je předkládající soud toho názoru, že existují také argumenty ve prospěch souladu bulharského zákona s rámcovým rozhodnutím 2002/584.

30. Podle předkládajícího soudu lze zejména mít za to, že povinná vazba v případě rozhodnutí o uznání a výkonu evropského zatýkacího rozkazu představuje výkon vazby, která byla nařízena na základě vnitrostátního zatýkacího rozkazu pro účely trestního řízení ve vystavujícím členském státě. Evropský zatýkací rozkaz totiž vychází z vnitrostátního zatýkacího rozkazu a představuje pouze nástroj k výkonu vnitrostátního zatýkacího rozkazu na území jiného členského státu. Tento vnitrostátní zatýkací rozkaz podléhá prostřednictvím evropského zatýkacího rozkazu – jakož i souvisejícího mechanismu justiční spolupráce zavedeného rámcovým rozhodnutím 2002/584 – omezenému přezkumu legality ze strany vykonávajícího justičního orgánu.

31. Systém rámcového rozhodnutí 2002/584 zavádí postup předávání vyžádaných osob za účelem trestního stíhání, který se kvalitativně liší od tradičního vydávání, neboť spočívá na vzájemné důvěře a uznávání zatýkacích rozkazů vydaných soudem. Jedná se o základ zásady uvedené v čl. 1 odst. 2 uvedeného rámcového rozhodnutí, podle níž musí být každý evropský zatýkací rozkaz vykonán, pokud neexistují omezující důvody pro odmítnutí výkonu, které by měly být vykládány striktně. Tato zásada v případě vydávání neexistuje.

[6] – Podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „ESLP“). Článek 5 odst. 1 písm. c) ESLP stanoví, že „[k]aždý má právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem:
[…]
c) zákonné zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby za účelem předvedení před příslušný soudní orgán pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu nebo jsou-li oprávněné důvody k domněnce, že je nutné zabránit jí ve spáchání trestného činu nebo v útěku po jeho spáchání“.

32. Z těchto argumentů podle předkládajícího soudu vyplývá, že po přijetí soudního rozhodnutí vykonávajícího justičního orgánu o uznání evropského zatýkacího rozkazu a o předání vyžádané osoby je normální a logické přistoupit k povinnému zadržení vyžádané osoby a k jejímu umístění do vězeňského zařízení.

33. Za těchto podmínek se Městský soud v Sofii (Sofijski gradski sad, Bulharsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je vnitrostátní zákon, podle kterého musí být s přijetím rozhodnutí vykonávajícího justičního orgánu o uznání evropského zatýkacího rozkazu pro účely trestního stíhání a předání vyžádané osoby nezbytně nařízeno i její zatčení, přičemž vyžádaná osoba zůstane ve vězeňském zařízení ve vazbě do doby, než dojde k jejímu předání, slučitelný s článkem 12 a čl. 23 odst. 5 [rámcového rozhodnutí 2002/584]?“

34. Písemné vyjádření předložily bulharská a maďarská vláda, jakož i Evropská komise. Bulharská, česká a maďarská vláda, jakož i Komise byly vyslechnuty na jednání, které se konalo dne 2. října 2025.

Analýza

Úvodní poznámky

35. Je třeba poznamenat, že předkládající soud pokládá jedinou otázku, jejíž formulace, i když je výslovně nerozlišuje, obsahuje v podstatě dvě části. Tato otázka se týká především automatického charakteru umístění vyžádané osoby do vazby. Předkládající soud dále uvádí, že tento automatický charakter má za následek, že je tato osoba umístěna do vazby ve vězeňském zařízení. Toto upřesnění naznačuje, že umístění do vězeňského zařízení je bezprostředním důsledkem automatického zadržení ve vazbě, jinými slovy, že se jedná o dodatečný účinek vyplývající z povinnosti soudu nařídit zbavení svobody od okamžiku rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

36. Vzhledem k tomu, že předkládající soud zřejmě považuje držení ve vazbě ve vězeňském zařízení za nezbytný důsledek této povinnosti, domnívám se, že je možné tuto otázku rozdělit na dvě části: první se týká automatického umístění do vazby, druhá se týká slučitelnosti vazby ve vězeňském zařízení až do skutečného předání vyžádané osoby s rámcovým rozhodnutím 2002/584.

K první části položené otázky

37. Předkládající soud se zamýšlí nad slučitelností vnitrostátního pravidla, které automaticky ukládá držení vyžádané osoby ve vazbě od okamžiku rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu až do jejího skutečného předání, s článkem 12 a čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584, vykládanými ve světle Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a článku 5 EÚLP.

38. Nejprve je třeba připomenout situaci vyžádané osoby z hlediska výkonu evropského zatýkacího rozkazu, tak jak vyplývá z původního řízení, aby bylo možné určit relevantní ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584. Na vyžádanou osobu, bulharského občana, vydala

Rakouská republika evropský zatýkací rozkaz za účelem trestního stíhání za loupež. Poté, co byla zatčena v Bulharsku, byla propuštěna na kauci, protože předkládající soud dospěl k závěru, že nehrozí nebezpečí útěku.

39. Rozhodné vnitrostátní právo, v projednávané věci čl. 44 odst. 7 ZEEZA, ukládá předávajícímu soudu povinnost nařídit zatčení a držení vyžádané osoby ve vazbě od okamžiku vydání rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu až do jejího skutečného předání vystavujícímu členskému státu. Jinými slovy, podle vnitrostátního práva má rozhodnutí o předání automaticky za následek zatčení a držení vyžádané osoby ve vazbě. Předkládající soud se proto zabývá slučitelností takové povinnost držení ve vazbě, která se vztahuje na období mezi rozhodnutím o výkonu a samotným předáním, s článkem 12 a čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584.

40. Vzhledem k tomu, že výkon evropského zatýkacího rozkazu bulharskými orgány nutně zahrnuje zatčení vyžádané osoby[7], je primárně rozhodným ustanovením článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584, který upravuje postavení této osoby po jejím zatčení[8]. Doplňkově je třeba vzít v úvahu také čl. 23 odst. 5 tohoto rámcového rozhodnutí, jelikož upravuje držení ve vazbě po vydání rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

41. Navrhuji již nyní odpovědět záporně na první část otázky položené předkládajícím soudem.

42. Rámcové rozhodnutí 2002/584 podle mého názoru vyžaduje individuální soudní přezkum jakéhokoli zbavení svobody ve fázi výkonu evropského zatýkacího rozkazu. Takový je totiž výklad, který vyplývá z článku 12 a čl. 23 odst. 5 tohoto rámcového rozhodnutí podle doslovného, systematického a teleologického výkladu. Opačný přístup by se odchýlil od požadavků vyplývajících z judikatury Soudního dvora i Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“).

43. Postupně posoudím důvody, proč podle mého názoru tento závěr zjevně vyplývá nejprve z doslovného, poté systematického, a nakonec teleologického výkladu výše uvedených ustanovení.

44. V prvé řadě, pokud jde o doslovný výklad, článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 stanoví, že při zatčení osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu „*rozhodne* v souladu s právem vykonávajícího členského státu vykonávající justiční orgán o tom, zda by měla být vyžádaná osoba ponechána ve vazbě“[9], přičemž předběžně lze osobu propustit „kdykoli“. Domnívám se, že odpověď na první část otázky položené předkládajícím soudem jasně vyplývá z tohoto znění. Slovo „rozhodne“, které je přímo spojeno s „vykonávajícím *justičním orgánem*“[10], výslovně svěřuje tomuto orgánu pravomoc rozhodnout o držení ve vazbě. Sloveso „rozhodnout“ tedy implikuje skutečný prostor pro volné soudní uvážení.

45. Je sice pravda, že článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 výslovně stanoví, že vykonávající justiční orgán rozhodne *v souladu s právem vykonávajícího členského státu* o tom, zda by měla být vyžádaná osoba ponechána ve vazbě, jak zdůrazňuje zejména bulharská vláda. Lze z této věty vyvodit, že rámcové rozhodnutí 2002/584 ponechává na uvážení členských států, zda svěřit justičnímu orgánu posouzení nutnosti držení ve vazbě nebo zda zavést zákonem automatismus? Podle mého názoru nikoli.

7 – Viz čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584.

8 – V tomto ohledu viz Bot, S., *Le mandat d'arrêt européen*, Larcier, Brusel, 2009, zejména s. 427, č. 551, kde je uvedeno několik příkladů provedení tohoto ustanovení do vnitrostátního práva.

9 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

10 – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

46. Odkaz na právo vykonávajícího členského státu nelze totiž vykládat, na rozdíl od teze zastávané zejména bulharskou vládou, tak, že tomuto státu přiznává pravomoc zavést automatické držení ve vazbě bez účinného soudního přezkumu. Naopak znamená, že posouzení nutnosti a podmínek držení ve vazbě náleží justičnímu orgánu, který jedná podle podmínek a postupů stanovených vnitrostátním právem. Jakýkoli jiný výklad by zbavil významu slovo „rozhodne“ umístěné před slovy „v souladu s právem vykonávajícího členského státu“. Ze struktury článku 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 tak vyplývá, že zásah soudu zůstává v každém případě nezbytný, i když se provádí, jak Komise uvedla při jednání, podle kritérií a postupů stanovených vnitrostátním právem.

47. Z toho vyvozuji, že podle doslovného výkladu článku 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 unijní normotvůrce svěřuje justičnímu orgánu kategoricky povinnost posoudit, zda je vhodné držet vyžádanou osobu ve vazbě ve fázi řízení mezi jejím zatčením a předáním vystavujícímu členskému státu.

48. V druhé řadě, pokud jde o výklad článku 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 v jeho kontextu, jsem toho názoru, že jeho obecná struktura, jakož i příslušná judikatura Soudního dvora potvrzují významnou úlohu justičního orgánu při posuzování nutnosti držet dotčenou osobu ve vazbě po celou dobu řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

49. Zaprvé, jak zdůrazňuje předkládající soud, článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 je třeba vykládat ve spojení s jeho čl. 23 odst. 5. Připomínám, že tato dvě ustanovení jsou součástí kapitoly nadepsané „Postup předávání“, která upravuje fázi předání vyžádané osoby vystavujícímu členskému státu. Článek 23 odst. 5 přitom stanoví, že „*nachází-li se osoba* po uplynutí lhůt uvedených v odstavcích 2 až 4 *ještě ve vazbě*, bude propuštěna“ [11]. Z toho jasně vyplývá, že během tohoto přechodného období není vazba nijak povinná: unijní normotvůrce výslovně připouští, že dotčená osoba může být podle okolností buď držena ve vazbě, nebo propuštěna na svobodu.

50. Toto ustanovení je v souladu s logikou článku 12 rámcového rozhodnutí 2002/584. Pokud se podíváme na průběh řízení chronologicky, lze jej rozdělit do tří po sobě jdoucích fází: nejprve zatčení vyžádané osoby, po kterém následuje rozhodnutí příslušného justičního orgánu o nutnosti umístění do vazby; poté možnost, aby tentýž orgán kdykoli nařídil propuštění této osoby, a konečně, pokud tato osoba zůstává ve vazbě, čl. 23 odst. 5 uvedeného rámcového rozhodnutí v souladu s článkem 12 stanoví, že po uplynutí uvedených lhůt „nachází-li se osoba ještě ve vazbě“, musí být propuštěna.

51. Zadruhé význam soudního přezkumu držení ve vazbě vyplývá z judikatury Soudního dvora. Nejprve, v rozsudku Lanigan [12] Soudní dvůr rozhodl, že překročení lhůt stanovených v článku 17 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykonávajícím členským státem samo o sobě nebrání ponechání vyžádané osoby ve vazbě. Připomněl však požadavek vyplývající z článku 6 Listiny, aby byl zajištěn účinný soudní přezkum, který zaručí, že délka vazby nebude nepřiměřená s ohledem na průběh řízení [13].

[11] – Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

[12] – Rozsudek ze dne 16. července 2015, Lanigan (C-237/15 PPU, dále jen „rozsudek Lanigan“, EU:C:2015:474).

[13] – Rozsudek Lanigan (body 54 a 58).

52. Tento přístup potvrzuje rozsudek Vilkas [14]. Soudní dvůr v něm upřesňuje, že článek 23 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 nutně neukládá propuštění, nelze-li propuštění provést do deseti dnů od nového dohodnutého data z důvodu případu vyšší moci. Nicméně s odkazem na článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 náleží vykonávajícímu justičnímu orgánu, aby v souladu s vnitrostátním právem posoudil, zda je vhodné držet dotyčnou osobu ve vazbě [15].

53. Rozsudek TC [16] rovněž prokazuje ústřední úlohu soudu při posuzování držení ve vazbě s ohledem na lhůtu 90 dnů stanovenou v čl. 17 odst. 3 a 4 rámcového rozhodnutí 2002/584. V návaznosti na rozsudek Lanigan v tomto rozsudku Soudní dvůr uznává, že řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu může pokračovat i po uplynutí lhůty stanovené rámcovým rozhodnutím 2002/584. Má za to, že obecná a bezpodmínečná povinnost propuštění v této fázi by ohrozila účinnost mechanismu předávání [17]. Soudní dvůr však zdůrazňuje, že ponechání ve vazbě po uplynutí této lhůty musí být v souladu se zárukami stanovenými v článku 6 Listiny a v článku 5 EÚLP. S odkazem na body 57 až 59 rozsudku Lanigan upřesňuje, že prodloužení vazby je možné pouze „za určitých podmínek“, které zahrnují konkrétní, trvající a odůvodněný přezkum ze strany vykonávajícího justičního orgánu z hlediska nutnosti a přiměřenosti opatření omezujícího svobodu [18]. Z rozsudku TC tedy vyplývá, že požadavek individuálního soudního přezkumu držení ve vazbě je uložen po celou dobu výkonu a vyžaduje v každé fázi účinné ověření odůvodněnosti zbavení svobody.

54. Tento přístup potvrzuje rozsudek CJ, v němž Soudní dvůr rozhodl, že rozhodnutí o odložení předání vyžádané osoby v souladu s článkem 24 rámcového rozhodnutí 2002/584 za účelem umožnění trestního stíhání nebo výkonu trestu ve vykonávajícím členském státě spadá do výlučné pravomoci vykonávajícího justičního orgánu, tak jak výslovně stanoví čl. 24 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí [19].

55. Ze souboru této judikatury vyplývá, že článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 zakotvuje požadavek individuálního, odůvodněného a přezkoumatelného soudního posouzení nutnosti držení ve vazbě. Toto posouzení musí vycházet z konkrétních okolností řízení, přičemž je třeba zohlednit možnost použití méně omezujících opatření. Vnitrostátní právní předpisy, které stanoví držení ve vazbě jako automatický důsledek rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, tak porušují systematiku rámcového rozhodnutí 2002/584 a zbavují článek 12 tohoto rámcového rozhodnutí jeho podstaty.

56. V třetí řadě a naposledy závěr vyplývající ze systematického výkladu článku 12 uvedeného rámcového rozhodnutí, podložený judikaturou Soudního dvora, je podpořen teleologickým výkladem tohoto článku, který zdůrazňuje vlastní účel mechanismu zavedeného rámcovým rozhodnutím 2002/584 [20].

[14] – Rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Vilkas (C-640/15, dále jen „rozsudek Vilkas“, EU:C:2017:39).

[15] – Rozsudek Vilkas (body 41 a 42).

[16] – Rozsudek ze dne 12. února 2019, TC (C 492/18 PPU, dále jen „rozsudek TC“, EU:C:2019:108).

[17] – Rozsudek TC (body 49 a 50).

[18] – Rozsudek TC (bod 64).

[19] – Rozsudek ze dne 8. prosince 2022, CJ (Rozhodnutí o odložení předání z důvodu trestního stíhání) (C-492/22 PPU, dále jen „rozsudek CJ“, EU:C:2022:964). S odkazem na bod 43 rozsudku Vilkas Soudní dvůr rozhodl, že v souladu s článkem 6 Listiny musí vykonávající justiční orgán provést konkrétní přezkum dané situace, aby se ujistil, že „řízení o předání bylo vedeno s dostatečnou péčí a délka vazby tudíž není nepřiměřená“ (bod 82).

[20] – Jak uvádějí Lenaerts, K., a Gutiérrez-Fons, J.-A., v *Les méthodes d'interprétation de la Cour de justice de l'Union européenne*, Bruylant, Brusel, 2020, s. 55, č. 58, „teleologická metoda a systematická metoda jsou často úzce propojeny, přičemž systematická metoda pomáhá odhalit cíl příslušného ustanovení unijního práva. Jinými slovy, obecná struktura smlouvy (nebo příslušného aktu sekundárního práva) umožňuje Soudnímu dvoru objasnit cíl, který sleduje“.

57. Z teleologického hlediska je třeba připomenout, že výklad článku 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 a jeho použití ve věci v původním řízení je třeba chápat ve světle vnitřní vyváženosti, na níž je založen evropský zatýkací rozkaz: na jedné straně rychlost a jednoduchost řízení, zaručené zásadou vzájemného uznávání, na druhé straně účinná ochrana základních práv a soudních záruk [21].

58. Pokud jde o první aspekt, v bodě 5 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 se uvádí, že cílem tohoto rozhodnutí je zavést zjednodušený systém předávání mezi soudními orgány, jehož účelem je odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání [22]. V tomto duchu a v souladu se zásadou vzájemného uznávání, která je úhelným kamenem justiční spolupráce v trestních věcech [23], stanoví čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 jako princip automatické uznávání a výkon evropských zatýkacích rozkazů vydaných jiným členským státem [24].

59. Tato zásada vzájemné důvěry má ovšem jako základní doplněk dodržování základních práv. Článek 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 výslovně připomíná, že tímto rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 SEU [25]. Mezi tato práva patří především právo na svobodu zaručené článkem 6 Listiny, v jehož světle je třeba vykládat článek 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 [26]. Podle čl. 52 odst. 1 Listiny musí být jakékoli omezení tohoto práva nezbytné, přiměřené sledovanému cíli a doprovázené účinnými zárukami přezkumu.

60. Kromě toho podle čl. 52 odst. 3 Listiny musí práva, která jsou v ní obsažena a která odpovídají právům zaručeným EÚLP, mít stejný smysl a rozsah jako práva zaručená EÚLP. Článek 53 Listiny potvrzuje, že Listina nemůže být vykládána tak, že omezuje práva uznaná EÚLP. Evropský zatýkací rozkaz spadá do případu uvedeného v čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP, který se týká řádného zadržení osoby, proti níž je vedeno řízení o vyhoštění nebo vydání [27].

61. Podle ustálené judikatury ESLP musí být každé zbavení svobody „zákonné“, což má za následek nejen to, že musí mít právní základ, ale také to, že uvedený zákon musí být při svém uplatňování dostatečně dostupný, přesný a předvídatelný, aby se zabránilo veškerému riziku svévole [28].

62. Konkrétně se čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP týká zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území, nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.

[21] – K otázce dodržování základních práv při výkonu evropského zatýkacího rozkazu viz Bot, S., *Le mandat d'arrêt européen*, Larcier, Brusel, 2009, s. 410 až 433.

[22] – V tomto ohledu viz rozsudek Vilkas (bod 31).

[23] – Viz bod 6 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584.

[24] – Viz rozsudek Lanigan (bod 36 a citovaná judikatura).

[25] – Viz rozsudek CJ (bod 87), v němž Soudní dvůr konstatoval, že ačkoliv znění čl. 24 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 nestanoví žádné další podmínky pro výkon pravomoci vykonávajícího justičního orgánu přijmout rozhodnutí o odložení předání (kromě podmínky, že cílem tohoto rozhodnutí je umožnit trestní stíhání nebo výkon trestu za jiný čin, než je ten, který je předmětem evropského zatýkacího rozkazu), musí být toto rámcové rozhodnutí vykládáno v souladu se základními právy.

[26] – Viz rozsudek Lanigan (body 53 a 54).

[27] – Viz rozsudky ze dne 28. ledna 2021, Specializirana prokuratura (Prohlášení o právech) (C-649/19, EU:C:2021:75, bod 55); ze dne 30. června 2022, Specializirana prokuratura (Informace o vnitrostátním rozhodnutí o zatčení) (C-105/21, EU:C:2022:511, body 55 a 56), jakož i rozsudek CJ (bod 80).

[28] – Viz rozsudek TC (bod 58). Viz také ESLP, 19. května 2016, J. N. v. Spojené království (CE:ECHR:2016:0519JUD003728912, bod 77). Obecně k článku 5 EÚLP viz von Arnim, D., „Artikel 5. Recht auf Freiheit und Sicherheit“, v Frowein/Peukert, *Europäische MenschenRechtsKonvention. EMRK-Kommentar*, N. P. Engel Verlag, Kehl am Rhein, 2024, 4. vyd., s. 181 až 287.

63. V případě uvedeném v čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP, který je podobný případu v projednávané věci, vykonává ESLP omezený přezkum nad opodstatněností důvodu pro držení ve vazbě, tj. existencí řízení o vyhoštění nebo vydání. Naproti tomu dbá na přísné dodržování podstatných a procesních záruk, které rámují toto zbavení svobody, zejména zásady proporcionality. Jak připomněl ve věci týkající se specificky výkonu evropského zatýkacího rozkazu, „pokud jde o ‚zákonnost' držení ve vazbě, včetně dodržování ‚zákonných postupů', [ESLP] odkazuje v podstatě na povinnost dodržovat hmotněprávní i procesní normy vnitrostátních právních předpisů, ale navíc vyžaduje, aby každé zbavení svobody bylo v souladu s účelem článku 5: chránit jednotlivce před svévolí" [29].

64. Podle judikatury ESLP zejména článek 5 odst. 1 písm. f) EÚLP nevyžaduje, aby bylo držení ve vazbě rozumně považováno za nezbytné, například k zabránění spáchání trestného činu nebo riziku útěku. ESLP upřesnil, že čl. 5 odst. 1 písm. f) poskytuje úroveň ochrany odlišnou od úrovně ochrany podle čl. 5 odst. 1 písm. c) [30]: vše, co se podle písmene f) vyžaduje, je, aby „byla přijata opatření k vyhoštění nebo vydání". ESLP tak opakovaně rozhodl, že pro účely použití tohoto ustanovení není důležité, zda rozhodnutí o vyhoštění nebo vydání lze odůvodnit podle vnitrostátního práva nebo EÚLP [31].

65. ESLP však v souvislosti s čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP provádí specifický, byť ne vyčerpávající přezkum přiměřenosti. ESLP tak zastává názor, že držení ve vazbě na základě čl. 5 odst. 1 písm. f) musí být prováděno v dobré víře, musí být úzce spojeno s uvedeným důvodem zadržení, místo a podmínky zadržení musí být přiměřené a doba trvání tohoto opatření nesmí překročit přiměřenou lhůtu nezbytnou k dosažení sledovaného cíle [32]. Kromě toho je zadržení odůvodněné pouze tehdy, když je řízení o vyhoštění nebo vydání vedeno s řádnou péčí; jakmile orgány začnou být nečinné, přestává být zbavení svobody tímto ustanovením pokryto [33].

66. Konečně ESLP zdůrazňuje, což je důležité s ohledem na otázku položenou ve věci v původním řízení, že EÚLP rovněž zakotvuje procesní záruky, které umožňují dotčené osobě napadnout zákonnost a délku jejího držení ve vazbě, čímž se předchází jakémukoli riziku svévole [34].

67. Role soudu proto zůstává zásadní – i v rámci čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP, který neukládá povinnost intenzivního přezkumu přiměřenosti – protože soudním přezkumem lze určit, zda je držení ve vazbě nařízené v rámci výkonu rozhodnutí o vydání nebo vyhoštění v souladu s požadavky tohoto ustanovení.

[29] – Viz ESLP, 17. dubna 2018, Pirozzi v. Belgie (CE:ECHR:2018:0417JUD002105511, bod 45).

[30] – K obsahu tohoto článku viz poznámka pod čarou 6 v bodě 28 tohoto stanoviska.

[31] – Viz ESLP, 15. listopadu 1996, Chahal v. Spojené království [GC] (CE:ECHR:1996:1115JUD002241493, bod 112), a ESLP, 23. října 2008, Soldatenko v. Ukrajina (CE:ECHR:2008:1023JUD000244007, bod 109).

[32] – Viz ESLP, 20. prosince 2011, Yoh-Ekale Mwanje v. Belgie (CE:ECHR:2011:1220JUD001048610, body 117 až 119), a ESLP, 9. dubna 2024, Lazăr v. Rumunsko (CE:ECHR:2024:0409JUD002018321, bod 108 až 111).

[33] – Viz ESLP, 15. prosince 2016, Khlaifia a další v. Itálie [GC] (CE:ECHR:2016:1215JUD001648312, bod 90), a ESLP, 24. ledna 2022, Sy v. Itálie (CE:ECHR:2022:0124JUD001179120, bod 79) (věc se týkala konkrétně zadržení na základě evropského zatýkacího rozkazu).

[34] – Viz zejména ESLP, 17. července 2014, Kim v. Rusko (CE:ECHR:2014:0717JUD004426013, bod 53). Věc se týkala držení osoby bez státní příslušnosti, narozené v Uzbecké sovětské socialistické republice, ve vazbě v očekávání vyhoštění, a to navzdory tomu, že neexistovala reálná perspektiva provedení vyhoštění a orgány nepostupovaly v řízení s řádnou péčí. ESLP zejména uznal, že ruské orgány byly bez dalšího povinny posoudit, zda držení ve vazbě za účelem vyhoštění bylo nebo zůstává odůvodněné. Tato povinnost měla zvláštní význam v případě stěžovatele, který byl bez státní příslušnosti a bez prostředků a nacházel se ve velmi zranitelné situaci. Neměl přitom k dispozici žádný účinný opravný prostředek, aby mohl napadnout zákonnost nebo dobu trvání svého držení ve vazbě, a nebyla stanovena žádná právní ani praktická záruka, která by zabránila riziku svévole. Ruský systém tak neposkytoval žádný mechanismus soudního přezkumu, který by zabránil svévolnému držení ve vazbě, zatímco tzv. „preventivní" opatření bylo přísnější než maximální trest 30 dnů stanovený pro daný trestný čin.

68. Přejděme nyní k souvislostem věci v původním řízení a k otázce, zda dotčená vnitrostátní právní úprava splňuje požadavky vyplývající z článku 6 Listiny, tak jak je třeba jej vykládat ve světle čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP. Nelze popřít, že takové právní ustanovení s obecnou působností, jako je ustanovení v projednávané věci, zřejmě splňuje požadavky jasnosti, předvídatelnosti a přístupnosti [35]. Domnívám se však, že omezení práva na svobodu, které zavádí, nelze považovat za přiměřené sledovanému cíli.

69. Aby bylo držení ve vazbě přiměřené sledovanému cíli, musí být postup předávání proveden s řádnou péčí, zbavení svobody musí být nezbytně nutné k dosažení tohoto cíle a orgány musí před uplatněním držení ve vazbě zvážit méně omezující opatření. Tyto požadavky však lze zaručit pouze účinným soudním přezkumem, který jako jediný může zajistit, že bude vůči dotčené osobě skutečně uplatněna zásada proporcionality.

70. Jinými slovy, vnitrostátní ustanovení práva, které má za následek „svázání rukou soudu“ a automatické držení ve vazbě, nemůže být z podstaty slučitelné se zásadou proporcionality. Takové pravidlo vylučuje jakýkoli přezkum skutečností nezbytných k prokázání, že držení ve vazbě je přiměřené cíli, který sleduje předání a rámcové rozhodnutí 2002/584.

71. Závěrem lze říci, že systematický, a ještě více teleologický výklad rámcového rozhodnutí 2002/584 vede ke zjištění, že i za předpokladu neexistence článku 12 tohoto rámcového rozhodnutí nelze takové vnitrostátní ustanovení práva, jako je ustanovení ve věci v původním řízení, v žádném případě považovat za ustanovení v souladu se zásadou proporcionality. Jinými slovy, rychlost a účinnost justiční spolupráce nelze dosáhnout za cenu automatického zbavení svobody.

72. V tomto ohledu je třeba odmítnout argument předložený zejména českou vládou při jednání, podle kterého je „principiální“ uvěznění odůvodněno krátkými lhůtami pro výkon evropského zatýkacího rozkazu, jakož i argument předložený bulharskou a maďarskou vládou, založený na nutnosti zajistit předání vyžádané osoby. Podle mého názoru není žádné zbavení svobody samo o sobě legitimní. Je legitimní pouze za podmínky, že je kdykoli přezkoumatelné a omezené na nezbytné minimum, pokud nelze požadovaného cíle dosáhnout méně omezujícím opatřením.

73. Procesní záruky stanovené v rámcovém rozhodnutí 2002/584, na které se ve svých vyjádřeních odvolávají zejména bulharská, maďarská a česká vláda, jako jsou krátké lhůty stanovené v článku 17 rámcového rozhodnutí 2002/584 týkající se rozhodnutí o výkonu, povinnost propuštění stanovená v čl. 23 odst. 5 uvedeného rámcového rozhodnutí nebo zohlednění doby držení ve vazbě ve vykonávajícím členském státě vystavujícím členským státem představují bezpochyby významné záruky. Z již uvedených důvodů však nemohou nahradit nedostatek účinného soudního přezkumu držení dotyčné osoby ve vazbě. Pouze individuální přezkum soudem umožňuje poskytnout plný účinek článku 12 rámcového rozhodnutí 2002/584 a zajistit konkrétní uplatnění zásady proporcionality tím, že se ověří, zda je držení ve vazbě skutečně nezbytné.

74. Závěrem se domnívám, že článek 12 a čl. 23 odst. 5 rámcového rozhodnutí 2002/584, vykládané ve světle článku 6 Listiny, jakož i článku 5 EÚLP, brání vnitrostátním právním předpisům, které ukládají vykonávajícímu justičnímu orgánu při rozhodování o uznání

[35] – Viz obdobně rozsudky ze dne 15. března 2017, Al Chodor (C-528/15, EU:C:2017:213, bod 43); rozsudek ze dne 12. února 2019, TC (body 61 a 66), jakož i rozsudek ze dne 10. března 2022, Landkreis Gifhorn (C-519/20, EU:C:2022:178, bod 62).

evropského zatýkacího rozkazu a nařízení jeho výkonu automaticky vydat rozhodnutí o umístění vyžádané osoby do vazby až do jejího skutečného předání, bez individuálního přezkumu okolností konkrétního případu.

K druhé části položené otázky

75. Je třeba určit, zda rámcové rozhodnutí 2002/584 povoluje držení ve vazbě ve věžeňském zařízení až do předání dotčené osoby v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu.

76. Domnívám se, že na tuto otázku položenou předkládajícím soudem je třeba odpovědět kladně.

77. Zaprvé, na rozdíl od jiných aktů unijního práva [36], žádné ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 nestanoví, že držení ve vazbě za účelem výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí být provedeno v jiném druhu zařízení než věžeňském.

78. Zadruhé, jak vyplývá z bodu 10 tohoto stanoviska, v souladu s čl. 26 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 vystavující členský stát započítá dobu vazby nebo trestu odnětí svobody v souvislosti s výkonem evropského zatýkacího rozkazu do celkové doby odnětí svobody, která má být vykonána ve vystavujícím členském státě v důsledku uložení trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody. To podle mého názoru naznačuje, že držení ve vazbě ve vykonávajícím členském státě za účelem výkonu evropského zatýkacího rozkazu lze postavit naroveň držení ve vazbě ve věžeňském zařízení vydávajícího členského státu za účelem výkonu trestu odnětí svobody.

79. Zatřetí je třeba připomenout, jak je uvedeno v bodě 60 výše, že pokud Listina obsahuje práva odpovídající právům zaručeným EÚLP, čl. 52 odst. 3 této Listiny stanoví, že smysl a rozsah těchto práv jsou stejné jako ty, které jim přikládá tato úmluva. Při výkladu článku 6 Listiny je tedy třeba zohlednit čl. 5 odst. 1 EÚLP.

80. Judikatura ESLP totiž potvrzuje linii uvažování uvedenou v bodech 77 a 78 výše [37]. Jak je zajisté připomenuto v bodě 65 tohoto stanoviska, v rámci článku 5 odst. 1 písm. f) EÚLP musí být místo a podmínky držení dotyčné osoby ve vazbě „přiměřené“ sledovanému cíli. Tento požadavek vyplývá z judikatury, která zejména v oblasti vyhoštění zdůrazňuje, že se opatření týká cizinců, kteří nejsou drženi ve vazbě za trestný čin a často uprchli ze své země ze strachu o život [38].

[36] – Viz například rozsudek ze dne 10. března 2022, Landkreis Gifhorn (C-519/20, EU:C:2022:178, body 34, 36 a 45), v němž Soudní dvůr poznamenal, že první věta čl. 16 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. 2008, L 348, s. 98) stanoví zásadu, že zajištění neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí za účelem vyhoštění se vykonává ve zvláštních zajišťovacích zařízeních. Soudní dvůr rozhodl, že tato zařízení se odlišují od věznic, což znamená, že podmínky zajištění v těchto zařízeních musí vykazovat určitá specifika ve srovnání s běžnými podmínkami výkonu trestů odnětí svobody ve věznicích, aby byl režim považován za přiměřený právnímu postavení těchto státních příslušníků. Zejména podmínky zajištění v takovém zařízení musí být tudíž takové, aby co možná nejvíce bránily tomu, aby se zajištění tohoto státního příslušníka podobalo uvěznění ve věžeňském prostředí, vhodnému k zajištění za účelem trestu.

[37] – K judikatuře ESLP k čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP viz zejména von Arnim, D., „Artikel 5. Recht auf Freiheit und Sicherheit“, in Frowein/Peukert, *Europäische MenschenRechtsKonvention. EMRK-Kommentar*, N. P. Engel Verlag, Kehl am Rhein, 2024, 4. vyd., s. 236 až 238, č. 151 až 158.

[38] – Viz ESLP, 29. ledna 2008, Saadi v. Spojené království [GC] (CE:ECHR:2006:0711JUD001322903, bod 74); ESLP, 23. července 2013, Suso Musa v. Malta (CE:ECHR:2013:0723JUD004233712, bod 93); ESLP, 4. dubna 2017, Thimothawes v. Belgie (CE:ECHR:2017:0404JUD003906111, bod 64), a ESLP, 25. ledna 2018, J. R. a další v. Řecko (CE:ECHR:2018:0125JUD002269616, bod 110).

81. Je z toho však třeba vyvodit, že umístění do vězeňského zařízení je v zásadě zakázáno? To si nemyslím. Tato judikatura ESLP spíše vyžaduje, aby režim držení ve vazbě odrážel nerepresivní charakter opatření a byl přizpůsoben jeho správnímu účelu, což předpokládá dodržování důstojných materiálních podmínek a zohlednění případné zranitelnosti dotčené osoby [39].

82. Judikatura ESLP ostatně potvrzuje, že zjištěná porušení se týkají spíše především konkrétních podmínek držení ve vazbě, jako je přeplněnost, hygiena, přístup ke zdravotní péči, pobyt na čerstvém vzduchu nebo udržování rodinných vazeb, a nedostatečné procesní záruky než právní kvalifikace použitelného režimu. Například v rozsudku Suso Musa v. Malta tak ESLP při posuzování prodloužené vazby žadatele o azyl konstatoval, že porušení vyplývalo z nepřiměřené doby trvání vazby a znepokojivých materiálních podmínek, které byly zjištěny v několika mezinárodních zprávách, aniž však zpochybnil povahu zařízení, ve kterém byl dotyčný držen ve vazbě [40].

83. Kromě toho ESLP ve svém rozhodnutí Zaloilo v. Nizozemsko ze dne 12. června 2018 tento funkční přístup potvrdil. Konstatoval, že v době rozhodné z hlediska skutkového stavu existovala v Nizozemsku tři zařízení určená výhradně pro držení cizinců ve vazbě, ale že vnitrostátní právo nicméně umožňovalo v případě potřeby jejich umístění do běžné vazební věznice. V projednávané věci odvolací komise rozhodla, že přemístění stěžovatele je odůvodněné provozními důvody souvisejícími s jeho chováním, protože jeho další pobyt v zařízení v Rotterdamu již nebyl možný, přičemž bylo zajištěno, aby byl zohledněn jeho status zadrženého z důvodů přistěhovalectví. Za těchto okolností ESLP neshledal žádné známky svévole [41].

84. Z judikatury ESLP vyplývá, že umístění do zařízení spadajícího pod vězeňskou správu není samo o sobě v rozporu s EÚLP. Pro tento soud je důležité, zda je opatření v souladu s jeho účelem vyhoštění, jaké jsou materiální podmínky držení ve vazbě a zda orgány postupují při řízení s řádnou péčí. Důraz je tedy kladen na konkrétní soulad mezi administrativní povahou zbavení svobody a podmínkami jeho provedení.

85. S přihlédnutím k výše uvedenému se domnívám, že rámcové rozhodnutí 2002/584 nebrání držení vyžádané osoby ve vazbě ve vězeňském zařízení až do jejího předání vystavujícímu členskému státu. Nic to však nemění na tom, že orgány vykonávajícího členského státu jsou povinny dodržovat povinnosti vyplývající z článku 4 Listiny, vykládaného ve světle článku 3 EÚLP a zajistit, aby držení ve vazbě bylo v souladu s lidskou důstojností a nerepresivní povahou opatření.

Závěry

86. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžnou otázku položenou Městským soudem v Sofii (Sofijski gradski sad, Bulharsko) odpověděl takto:

„Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, vykládané ve světle článku 6 Listiny základních práv Evropské unie a článku 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

je třeba vykládat v tom smyslu, že

[39] – Viz ESLP, 4. dubna 2017, Thimothawes v. Belgie (CE:ECHR:2017:0404JUD003906111, body 73, 79 a 80).

[40] – ESLP, 23. července 2013, Suso Musa v. Malta (CE:ECHR:2013:0723JUD004233712, bod 101).

[41] – ESLP, 12. června 2018, Zaloilo v. Nizozemsko (CE:ECHR:2018:0612DEC006003512, body 39 až 41).

– brání vnitrostátním právním předpisům, které ukládají vykonávajícímu justičnímu orgánu při rozhodování o uznání evropského zatýkacího rozkazu a nařízení jeho výkonu automaticky vydat rozhodnutí o umístění vyžádané osoby do vazby až do jejího skutečného předání, bez individuálního přezkumu okolností konkrétního případu;

– nebrání držení vyžádané osoby ve vazbě ve věžeňském zařízení až do jejího předání vystavujícímu členskému státu. Nic to však nemění na tom, že orgány vykonávajícího členského státu jsou povinny dodržovat povinnosti vyplývající z článku 4 Listiny základních práv a svobod, vykládaného ve světle článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a zajistit, aby držení ve vazbě bylo v souladu s lidskou důstojností a nerepresivní povahou opatření.“